

ESTUDI DE TRANSPARÈNCIA

La transparència en el món associatiu

OCTUBRE 2020

Ajuntament de
Barcelona

Estudi realitzat per l'equip de la
Direcció del Servei d'Acció Comunitària
de l'Ajuntament de Barcelona.

Oscar Rebollo

Director de la Direcció del Servei d'Acció Comunitària

Amparo Cerezo

Cap del Departament d'Associacionisme
i Iniciatives Ciutadanes

Dolors Saladrigas

Tècnica del Departament d'Associacionisme
i Iniciatives Ciutadanes

Isabel Roca

Tècnica del Departament d'Associacionisme
i Iniciatives Ciutadanes

Carme Cruz

Tècnica del Departament d'Associacionisme
i Iniciatives Ciutadanes

Mireia Morte

Tècnica del Servei d'Equipaments de Proximitat

Índex

Objectius de l'estudi	4
Mostra d'entitats per a l'estudi	5
Metodologia	6
BLOC 1. Dades genèriques de transparència.	8
BLOC 2. L'entitat.	12
BLOC 3. Òrgans i persones que gestionen o formen l'entitat	14
BLOC 4. Com es gestiona l'entitat	15
BLOC 5. Com s'informa sobre l'entitat.	18
BLOC 6. Procediments de participació.	19
Valoració global.	21
Reflexions i conclusions	24
Annexos.	26

OBJECTIU DE L'ESTUDI

Aquest estudi que presentem des de la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària té una doble intencionalitat: d'una banda, tenir coneixement sobre el grau de transparència de la gestió de les entitats sense ànim de lucre i, de l'altra, obrir una reflexió conjunta amb el món associatiu sobre els reptes que suposa la transparència com a valor democràtic.

Un dels materials que ens ha inspirat per elaborar aquest estudi ha estat el document *Transparència i qualitat de la informació de les entitats sense ànim de lucre. Manual i guia d'autoavaluació*. Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural. UAB, 2014.

L'altre material que hem fet servir ha estat la Guia de Transparència per a les associacions i fundacions perceptores de subvencions i ajuts públics. Generalitat de Catalunya, 2014.

Tal com recull el document de la UAB que esmentem, sí que consensuem i revalidem com a punt de partida del nostre estudi, en aquesta mirada a les entitats, que la informació transparent i de qualitat ha de ser de la manera següent:

- » Completa i amb dades primàries
- » Comprensible
- » Fàcilment accessible i de forma no discriminatòria
- » Oportuna
- » Adequada i identificada
- » Presentada en formats estandarditzats i lliures de llicència
- » Gratuïta i d'accés obert
- » Humanitzada
- » Contextualitzada
- » Amb memòria
- » Contrastada i contrastable

Hem de tenir en compte que existeix un marc legal en relació amb la transparència tant a les administracions públiques com a les entitats.

En concret, la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, a l'article 3.4 explicita que la llei és d'aplicació a les associacions i fundacions perceptores de subvencions o ajuts públics en els supòsits següents:

- a) Si perceben subvencions o ajuts públics de més de 100.000 euros anuals.
- b) Si almenys el 40% dels seus ingressos anuals procedeix de subvencions o ajuts públics, sempre que aquesta quantitat sigui de més de 5.000 euros.

Tenint present aquesta obligatorietat i que la transparència en les entitats ha de ser un valor ètic, des de la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària s'ha volgut fer una primera aproximació del nivell de transparència que presenten algunes de les entitats que, pels projectes que duen a terme, es troben vinculades a la Direcció. Es tracta d'entitats sense ànim de lucre que, per coherència amb els seus valors i la seva missió, han de buscar una comunicació transparent que reforci el seu compromís amb els col·lectius als quals s'adrecen i els doni un valor social.

MOSTRA D'ENTITATS PER A L'ESTUDI

S'ha escollit una mostra de 117 entitats que tenen una incidència en la vida associativa, participativa i comunitària de la ciutat. Aquesta mostra obeeix l'estructura d'entitats que tenen relació amb la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària a partir de les diferents línies estratègiques establertes al Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022 (vegeu l'annex 1).

- » 59 entitats amb conveni de gestió cívica d'equipaments
- » 3 entitats de segon grau amb conveni
- » 21 entitats amb subvenció pluriennal
- » 9 entitats gestores de plans i processos comunitaris
- » 35 entitats que formen el Consell de Ciutat

D'aquesta mostra d'entitats, 11 es troben en més d'un bloc de classificació per la relació que mantenen amb la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària, per tant, només són analitzades una vegada (vegeu l'annex 2). Tanmateix, hi ha 4 entitats que es troben incloses al Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya, per tant, han estat excloses de l'estudi ja que s'ha considerat que reuneixen els criteris (vegeu l'annex 3).

Així doncs, finalment el recull de dades que presentem a continuació es basa en una mostra de 108 entitats que han estat analitzades durant els mesos de maig a juliol de 2019.

METODOLOGIA

Per aproximar-nos al concepte de transparència de les entitats —consideraríem barem de transparència el grau de compliment d'unes variables que cal observar—, hem dividit aquestes variables en sis blocs. Per escollir aquests blocs ens hem basat en el document “*Transparència i qualitat de la informació de les entitats sense ànim de lucre. Manual i guia d'autoavaluació*”, elaborat pel Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona. 2014.

A partir d'aquesta guia hem establert i analitzat divuit indicadors que ens ajuden a mesurar com les associacions estan incorporant la transparència en les seves organitzacions i en quin grau mantenen bones pràctiques.

Aquests indicadors formen part dels sis blocs següents:

BLOC 1. DADES GENÈRIQUES DE TRANSPARÈNCIA

1. Obligació de transparència
2. Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya
3. Canal informació
4. Qualitat informació
5. Informació actualitzada
6. Apartat de transparència

BLOC 2. L'ENTITAT

7. Dades bàsiques
8. Missió, visió i valors
9. Projectes

BLOC 3. ÒRGANS I PERSONES QUE GESTIONEN O FORMEN L'ENTITAT

10. Organigrama / junta directiva

BLOC 4. COM ES GESTIONA L'ENTITAT

11. Estatuts
12. Pressupost
13. Convenis
14. Memòria

BLOC 5. COM S'INFORMA SOBRE L'ENTITAT

15. Notícies sobre l'entitat i les seves activitats

BLOC 6. PROCEDIMENTS DE PARTICIPACIÓ

16. Participació com a persona sòcia
17. Participació com a persona voluntària
18. Convocatòries d'assemblees

Per mostrar les dades recollides, a partir de l'indicador número 4, que fa referència a la qualitat de la informació, **hem establert dues taules per cada indicador. La primera taula mostra les dades de les 108 entitats que s'han escollit per a l'estudi, i la segona taula analitza només les entitats que disposen de canal d'informació.**

BLOC 1. DADES GENÈRIQUES DE TRANSPARÈNCIA

1. Obligació de transparència

En aquest ítem recollim si les entitats estan obligades a complir amb la llei de transparència. Com ja hem comentat en l'objectiu de l'estudi, les entitats que tenen obligatorietat són les que es troben en almenys un d'ambdós supòsits:

- » Si perceben més de 100.000 € anuals en subvencions i ajuts públics.
- » Si el 40% o més dels seus ingressos provenen de subvencions públiques, amb un mínim de 5.000 €.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Obligació de transparència	Nre. entitats	%
Sí que hi tenen obligació	78	69,6%
NO hi tenen obligació	12	10,7%
Desconeixem si hi tenen obligació	22	19,6%
	112	

Taula 1. Obligació de transparència

De les entitats analitzades, observem que en un 69,6% tenen l'obligació de complir amb la llei de transparència, enfront d'un 10,7% que no hi tenen l'obligació.

Destaquem que en el cas de 22 entitats es desconeix si estan obligades a complir la llei de transparència, ja que no hi ha informació del seu finançament al canal de comunicació, o perquè no disposen de cap canal de comunicació. Aquestes entitats representen un 19,6% de les analitzades.

2. Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya

En aquest apartat hem analitzat el nombre d'entitats que es troben incloses al Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya.

De les 78 entitats que ens consta que sí que tenen l'obligació de complir amb la llei de transparència, només 4 es troben incloses en el Portal de Transparència. Per tant, destaquem el baix nombre d'entitats que sí que ho estan.

Les entitats incloses al Portal considerem que compleixen els requisits de la llei de transparència, per tant, hem decidit excloure-les de l'estudi. Així doncs, a partir de l'apartat següent, la mostra final d'entitats analitzades és de 108.

3. Canal d'informació

En aquest apartat s'analitza quin és el canal d'informació que utilitza l'entitat per fer-se visible. S'han establert diferents canals: lloc web (es fa distinció de si és propi o bé estan sota el d'un equipament o servei que gestionen), blog o Facebook. També s'ha recollit el nombre d'entitats que no disposen de cap canal d'informació; s'hi han englobat 12 entitats que no disposen pròpiament de web i 2 entitats que el tenen en construcció (vegeu l'annex 4).

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Tipus de canal d'informació	Nre. entitats	%
Web entitat	65	60%
Web equipament/servei	18	17%
Blog	8	7%
Facebook	3	3%
No disposen de cap canal	14	13%
	108	

Taula 2. Canal d'informació

Si ens fixem en la taula, el canal d'informació majoritari on les entitats publiquen les seves dades és la seva pròpia pàgina web. Això representa 65 entitats de les analitzades, que corresponen a un 60%.

Destaquem que 18 entitats —que representen un 17% de les analitzades— fan ús de la pàgina web de l'equipament o servei que gestionen (vegeu l'annex 5). Aquestes entitats no disposen de cap altre lloc web que diferenciï l'equipament i l'entitat. Aquest fet dificulta la distinció entre les dades pròpies de l'entitat i les de l'equipament, o simplement aporten les dades de l'equipament, però no hi consten les de l'entitat gestora.

Pel que fa a l'ús de blog (8 entitats), o Facebook (3 entitats), veiem que és un nombre reduït d'entitats, i entre els dos canals d'informació arriba a un 10%.

Les entitats que no disposen de canal d'informació són 14 i representen un 13% del total.

4. Qualitat de la informació

Per decidir si la informació que mostra una entitat té uns mínims de qualitat, hem considerat que les dades han de tenir una lògica d'ordre, coherència, claredat, i que han de circular pel canal d'informació de manera correcta per arribar als continguts cercats. Tot i això, no hem aplicat uns indicadors definitoris.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Valoració de la qualitat de la informació	Nre. entitats	%
Informació adequada	81	75%
Informació no adequada	13	12%
Sense canal d'informació	14	13%
	108	

Valoració d'entitats que disposen de canal d'informació	Nre. entitats	%
Informació adequada	81	86%
Informació no adequada	13	14%
	94	

Taula 3.a. i 3.b. Qualitat de la informació

Si ens fixem en les dades recollides, la majoria de les entitats compleixen aquests criteris de qualitat, i representen un 86% en relació amb les entitats que disposen d'un canal d'informació on publicar les dades (taula 3.b).

Només 13 entitats de les que disposen de canal d'informació (taula 3.b), i que representen un 14%, no assoleixen aquests mínims (vegeu l'annex 6).

5. Informació actualitzada

En aquest apartat analitzem si la informació que presenten les entitats, bàsicament la que conté els projectes i les memòries, es troba actualitzada o no, a banda de les entitats que no disposen de canal d'informació. A l'apartat d'informació no actualitzada hem inclòs les 3 entitats que tenen Facebook com a canal d'informació, atès que aquest canal no permet mostrar informació de l'entitat més enllà de publicar els esdeveniments i les activitats que realitzen.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Informació actualitzada	Nre. entitats	%
Sí	58	54%
No	36	33%
Sense canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	58	62%
No	36	38%
	94	

Taules 4.a. i 4.b. Informació actualitzada

Si ens fixem amb les dades de la taula 4.a, 58 entitats disposen de la informació actualitzada, un nombre que representa poc més del 50% del total de les analitzades.

Destaquem que 36 de les entitats no disposen de la informació actualitzada, un 33%. Si sumem les entitats que no tenen la informació actualitzada i les entitats que no disposen de canal d'informació, això representa el 45% del total (taula 4.a).

6. Apartat de Transparència

En aquest ítem recollim si l'entitat disposa o no d'un apartat anomenat Transparència dins del canal d'informació que té.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Figura apartat de Transparència	Nre. entitats	%
Sí	27	25%
No	67	62%
Sense canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	27	29%
No	67	71%
	94	

Taules 5.a. i 5.b. Apartat de transparència

De les entitats analitzades, 23 sí que disposen d'un apartat de transparència en el menú del web, i 4 tenen l'apartat de transparència en un submenú, al qual s'arriba amb 2 clics (vegeu l'annex 7). Així doncs, les entitats que disposen d'un apartat de transparència són 27, les quals representen el 29% del total si descartem les entitats que no disposen de canal d'informació (taula 5.b).

Destaquem que hi ha un nombre significatiu de les entitats, 67, que no disposen d'un apartat identificat com a "Transparència" en el seu canal de comunicació, a més de les 14 sense canal. Aquestes entitats representen el 75% del total (taula 5.a.). Malgrat això, hem observat que algunes entitats, tot i no disposar d'un apartat pròpiament de transparència, sí que mostren dades susceptibles de ser-ho en altres apartats del web. No obstant això, aquesta manca d'identificació pot dificultar-ne la localització al web.

BLOC 2. L'ENTITAT

Aquest bloc analitza com l'entitat informa sobre la tipologia i les característiques bàsiques de l'entitat.

7. Dades bàsiques

En aquest apartat s'analitza si l'entitat informa o no de les seves dades bàsiques (nom d'identificació i dades de contacte).

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Informació de les dades bàsiques de l'entitat	Nre. entitats	%
Sí	80	74%
Sí, de l'equipament	11	10%
No	3	3%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	80	85%
Sí, de l'equipament	11	12%
No	3	3%
	94	

Taules 6.a.i 6.b. Informació de dades bàsiques

Segons les dades recollides a taula 6.a., hi ha 80 entitats —que representen un 74%— que mostren les dades bàsiques de l'entitat (nom i dades de contacte). Destaca que un 10% faciliten només les dades de l'equipament que gestionen. Si es descarten les entitats que no tenen canal d'informació, aquest percentatge de les entitats que sí que faciliten les dades bàsiques puja fins al 85%.

Davant d'aquestes dades, es considera que per tractar-se d'una informació bàsica els percentatges haurien d'estar al voltant del 100%.

8. Missió, visió i valors

En aquest bloc s'analitza si l'entitat explica o no la seva missió, visió i valors.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Informació de la missió, la visió i els valors de l'entitat	Nre. entitats	%
Sí	53	49%
Sí, de l'equipament	1	1%
No	40	37%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	53	56%
Sí, de l'equipament	1	1%
No	40	43%
	94	

Taules 7.a. i 7.b. Informació de la missió, la visió i els valors de l'entitat

Segons les dades recollides a la taula 7.a, les entitats que expliquen la seva missió, visió i valors representen el 49%. Aquest percentatge puja fins al 56% si es descarten les entitats que no disposen de canal d'informació (taula 7.b.).

9. Projectes

En aquest apartat s'analitza si l'entitat fa referència als projectes que desenvolupa i els explica.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Informació dels projectes de l'entitat	Nre. entitats	%
Sí	63	58%
Sí, de l'equipament	4	4%
No	27	25%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	63	67%
Sí, de l'equipament	4	4%
No	27	29%
	94	

Taules 8.a.i 8.b. Informació dels projectes de l'entitat

Segons les dades recollides a la taula 8.a., les entitats que expliquen els projectes que desenvolupen representen el 58%. Aquest percentatge puja fins al 67% si es descarten les entitats que no disposen de canal d'informació (taula 8.b.).

D'aquest bloc 2 de dades de l'entitat, destaquem que hi ha més voluntat a comunicar les dades bàsiques (nom i dades de contacte), que a explicar els objectius marcats, la missió, la visió i els valors i projectes que desenvolupen.

BLOC 3. ÒRGANS I PERSONES QUE GESTIONEN O FORMEN L'ENTITAT

Aquest bloc analitza com l'entitat informa sobre els seus òrgans de govern i les persones que ocupen aquests càrrecs.

10. Organigrama / junta directiva

En aquest apartat hem analitzat si l'entitat informa de l'organigrama i de la junta directiva. En la categoria del sí dels resultats mostrats, s'han considerat les entitats que o bé informen de l'organigrama o bé ho fan de la junta directiva.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Figura Organigrama o junta directiva	Nre. entitats	%
Sí	48	44%
No	45	42%
Altres: només president	1	1%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	48	51%
No	45	48%
Altres: només president	1	1%
	94	

Taules 9.a.i 9.b. Informació organigrama / junta directiva

Segons les dades recollides a la taula 9.a, hi ha un 44% de les entitats que mostren aquestes dades enfront d'un 42% que no ho fan. Si descartem les entitats que no tenen canal d'informació, el percentatge de les que sí que informen puja fins al 51% (taula 9.b.).

BLOC 4. COM ES GESTIONA L'ENTITAT

Aquest bloc analitza si l'entitat facilita una informació que permet saber com es gestiona, de quins recursos disposa i quines actuacions duu a terme segons les seves finalitats.

11. Estatuts

En aquest apartat hem analitzat si l'entitat informa de l'organigrama i de la junta directiva. En la categoria del sí dels resultats mostrats, s'han considerat les entitats que o bé informen de l'organigrama o bé ho fan de la junta directiva.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Dades dels estatuts	Nre. entitats	%
Sí	33	31%
No	61	56%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	33	35%
No	61	65%
	94	

Taules 10.a.i 10.b. Informació sobre els estatuts

Segons les dades recollides a la taula 10.a, les entitats que mostren la documentació relativa als seus estatuts al web són 33, i representen un 31%. Si sumem les entitats que no informem dels seus estatuts i les entitats que no disposen de cap canal d'informació, representen el 69%.

Cal destacar que la xifra d'entitats que informen dels seus estatus no arriba un terç del total de les entitats observades.

12. Pressupost

En aquest apartat s'ha analitzat si l'entitat explica el pressupost que gestiona i les seves fonts de finançament.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Dades del pressupost	Nre. entitats	%
Sí	31	29%
No	62	57%
Altres: de l'equipament	1	1%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	31	33%
No	62	66%
Altres: de l'equipament	1	1%
	94	

Taules 11.a i 11.b. Informació sobre el pressupost

Segons les dades recollides a la taula 11.a, només hi ha 31 entitats —que representen el 29%— que detallen el pressupost del qual disposen. En alguns casos s'ha observat que el pressupost es troba desglossat entre la memòria d'activitats i la memòria econòmica de l'entitat.

Destaca que més del 50% de les entitats no presenten el pressupost ni tampoc fan esment de les fonts de finançament.

De les entitats analitzades, destaca que la majoria de les que es troben en el bloc de Gestió Cívica i que gestionen equipaments públics no detallen el pressupost. Per contra, les entitats que més mostren el seu pressupost es troben al bloc del Consell de Ciutat.

13. Convenis

En aquest apartat s'ha analitzat si l'entitat disposa d'algun conveni amb l'Ajuntament i si el té publicat al seu canal d'informació.

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Dades dels convenis	Nre. entitats	%
Sí que en tenen i està publicat	25	23%
Sí que tenen i no està publicat	45	42%
No tenen conveni	24	22%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Dades dels convenis	Nre. entitats	%
Sí que en tenen i està publicat	25	27%
Sí que tenen i no està publicat	45	48%
No tenen conveni	24	26%
	94	

Taula 12.a i 12.b. Informació sobre els convenis

Segons les dades recollides a la taula 12.a, veiem que les entitats que mostren la documentació relativa al conveni signat amb l'Ajuntament de Barcelona és un nombre molt reduït, 25, que representa un 23%.

Destaca que un 42% de les entitats disposen de conveni però no el mostren en el seu canal d'informació; sovint es tracta de les del bloc de Gestió Cívica.

14. Memòria

En aquest ítem s'ha analitzat si l'entitat mostra la memòria d'activitats. Hem establert categories per a les entitats que sí que la publiquen, les entitats que no, les que no tenen la memòria actualitzada, les entitats que són de recent constitució i per tant no poden disposar encara de memòria, i les entitats que no disposen de canal d'informació. En la categoria del sí, hem considerat totes les entitats que com a mínim tenien penjada la memòria del 2017, per tant, les anteriors les hem classificat a la categoria de "no actualitzat".

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Dades de la memòria	Nre. entitats	%
Sí	34	31%
No	54	50%
No actualitzat	5	5%
Altres: nova entitat	1	1%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	34	36%
No	54	57%
No actualitzat	5	5%
Altres: nova entitat	1	1%
	94	

Taules 13.a. i 13.b. Informació sobre la memòria

Segons les dades recollides a la taula 13.a, només hi ha 34 entitats —que representen el 31%— que sí que publiquen la memòria d'activitats. Aquest percentatge puja fins al 36% si descartem les entitats que no disposen de canal d'informació (taula 13.b.)

Crida l'atenció que si sumem les entitats de les categories que no publiquen la memòria, les que no la tenen actualitzada per ser anterior al 2017 i les que no disposen de cap canal d'informació, representen el 68% del total (taula 13.a).

BLOC 5. COM S'INFORMA SOBRE L'ENTITAT

En aquest bloc s'analitza si l'entitat informa a través de notícies sobre les activitats, els esdeveniments i els projectes que duu a terme.

15. Notícies sobre l'entitat i les seves activitats

El resum de les dades obtingudes seria el següent:

Informació sobre activitats i notícies	Nre. entitats	%
Sí	61	57%
No	22	20%
No actualitzada	3	3%
Notícies sobre les activitats de l'equipament que gestionen	8	7%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	61	65%
No	22	23%
No actualitzada	3	3%
Notícies sobre les activitats de l'equipament que gestionen	8	9%
	94	

Taules 14.a.i 14.b. Informació sobre les activitats i notícies de l'entitat

Si descartem les entitats que no tenen canal d'informació, podem afirmar que el 65% de les entitats informen amb regularitat de les activitats que realitzen (taula 14.b). Les entitats que no informen sobre les activitats que realitzen o que no mostren la informació actualitzada representen un 26% (taula 14.b).

Cal destacar que 8 entitats informen només sobre les activitats que tenen relació amb l'equipament o servei que gestionen. D'aquestes 8 entitats, coincideix que 7 utilitzen el web de l'equipament com a propi; per tant, això pot causar una confusió entre el projecte de l'entitat i el projecte de l'equipament.

BLOC 6. PROCEDIMENTS DE PARTICIPACIÓ

Aquest bloc analitza si l'entitat ofereix les eines i els procediments de participació tant per a socis com per a persones voluntàries o activistes, així com la visibilitat en la convocatòria de les assemblees de l'entitat.

16. Participació com a persona sòcia

El resum de les dades obtingudes per participar-hi com a persona sòcia és el següent:

Informació sobre la participació com a persona sòcia	Nre. entitats	%
Sí	41	38%
No	53	49%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	41	44%
No	53	56%
	94	

Taules 15.a. i 15.b. Informació sobre la participació com a persona sòcia

Segons la taula 15.a, si sumem les entitats que no disposen de canal d'informació i les que no disposen d'espais de participació per a les persones sòcies representen el 62%.

Si descartem les entitats que no tenen canal d'informació, podem afirmar que el 56% de les persones sòcies no disposen d'espais de participació, o com a mínim no són visibles als seus llocs web (taula 15.b.).

17. Participació com a persona voluntària

El resum de les dades obtingudes per participar-hi com a persona voluntària/activista seria el següent:

Informació sobre la participació com a persona voluntària	Nre. entitats	%
Sí	35	35%
No	59	55%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	35	37%
No	59	63%
	94	

Taules 16.a. i 16.b. Informació sobre la participació com a persona voluntària

Segons la taula 16.a., si sumem les entitats que no disposen d'espais de participació per a les persones voluntàries/activistes i les entitats que no tenen cap canal d'informació, aquestes representen el 68%. Si descartem les entitats que no tenen canal d'informació, aquest percentatge baixa al 63%.

Analitzant aquestes dades de participació, s'observa que la participació de les persones voluntàries en cap cas arriba al 50%. Així i tot, es destaca que hi ha més possibilitats de participar-hi com a persona sòcia que no pas com a persona voluntària/activista.

18. Convocatòries d'assemblees

El resum de les dades obtingudes sobre la publicació de la convocatòria de les assemblees seria el següent:

Informació sobre la convocatòria d'assemblees	Nre. entitats	%
Sí	20	18%
No	70	65%
No actualitzat	3	3%
De l'equipament	1	1%
No té canal d'informació	14	13%
	108	

Entitats amb canal informatiu	Nre. entitats	%
Sí	20	21%
No	70	75%
No actualitzat	3	3%
De l'equipament	1	1%
	94	

Taules 17.a. i 17.b. Informació sobre la participació com a persona voluntària

Segons les dades de la taula 17.a., només un 18% de les entitats informen sobre la convocatòria de les assemblees que fan enfront d'un 65% que no n'informen. En la categoria d'entitats que no informem sobre la convocatòria d'assemblees hem agrupat totes aquelles de les quals no hem trobat cap tipus de menció a l'assemblea (ni notícia, ni convocatòria, ni l'acta).

Si descartem les entitats que no disposen de canal d'informació i hi sumem les que no n'informen i les que no tenen el canal actualitzat, aquestes representen el 78% (taula 17.b.).

Destaquem que les entitats del bloc que no informen sobre l'assemblea tampoc no informen d'altres espais de participació, de manera que donin a entendre que es doten d'altres models de presa de decisions.

Cal destacar que les entitats que fan ús del web de l'equipament que gestionen, en alguns casos, expliquen el model de governança del qual es doten per al projecte de l'equipament. No obstant això, no fan referència als espais de participació de l'entitat gestora.

VALORACIÓ GLOBAL

Hem valorat que les entitats compleixen amb bones pràctiques de transparència si han informat adequadament dels indicadors establerts en els 6 blocs analitzats.

La valoració de cada entitat s'ha tingut en compte sobre 17 indicadors, ja que hem exclòs l'indicador número 2, que analitzava si les entitats es trobaven al Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya.

A partir d'aquestes valoracions hem obtingut per cada entitat un número d'*inputs* positius i que ens poden facilitar un gradient de transparència.

En funció del número de respostes afirmatives als indicadors hem establert 3 nivells de transparència.

Nombre d'indicadors positius de transparència	Nre. entitats	%
Nivell ALT (≥ 12)	14	15,2%
Nivell MITJÀ (< 12 i ≥ 6)	40	43,5%
Nivell BAIX (< 6)	38	41,3%
	92	
Entitats sense canal d'informació. No avaluable	16	
	108	

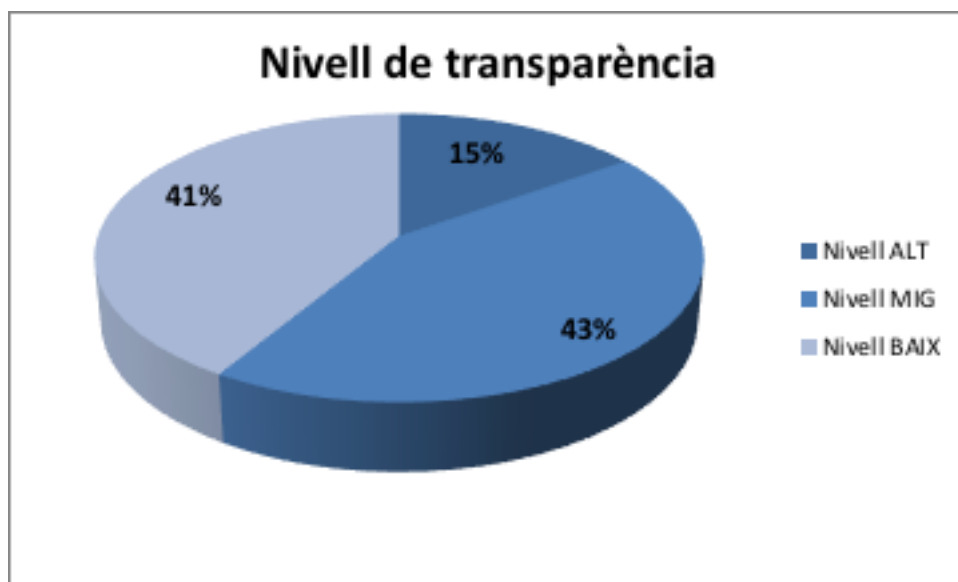
Taula 18. Nivells de transparència de les entitats (en funció d'indicadors positius)

Les 16 entitats que no tenen canal d'informació i, per tant, no són avaluable, no les tindrem en compte a l'anàlisi que fem a continuació sobre els nivells de transparència.

Podem detectar que poques entitats estan al nivell més alt de transparència (12 o més aspectes valorables positius); es tracta del 15%. Per tant, entenem que queda molt camí per fer, per tal que la transparència estigui més present en les entitats (vegeu l'annex 8).

Bona part de les entitats, el 43%, figuren en un nivell mitjà (de 6 a 11 aspectes valorables positius); és a dir, que encara que es mostra una part d'informació sobre l'entitat, queden bastants aspectes dels que caldria informar.

I per últim, cal destacar especialment que el 41% d'entitats se situen en un nivell baix de transparència, amb uns aspectes mínims que estan per sota del que seria desitjable.

En resum, aquests nivells ens ajuden a entendre millor que la majoria d'entitats (84%) tenen molt de marge de millora sobre la transparència. Tampoc ens oblidem de les 16 entitats que hem descartat en aquesta anàlisi per no tenir web o en tenir-la en construcció i en les quals no hi ha cap grau de transparència.

Si fem un resum dels blocs explicats anteriorment, podem apuntar en quines dimensions les entitats incideixen més a mostrar la seva informació, o quins recursos fan servir de manera majoritària.

Un 69,6% de les entitats estudiades tenen l'obligació de complir amb la llei de transparència. En el 19,6% de les entitats es desconeix si estan obligades a complir la llei de transparència, ja que no hi ha informació del seu finançament al canal de comunicació, o perquè no disposen de cap canal de comunicació.

El canal d'informació majoritari on les entitats publiquen les seves dades és la seva pròpia pàgina web (un 60%). Un nombre reduït fan servir Facebook o blog (un 10%).

Cal esmentar que hi ha un 17% de les entitats que fan servir la pàgina web de l'equipament que gestionen o dels serveis que presten, però no mostren les dades de la mateixa entitat.

Les entitats que no disposen de canal d'informació són un 13% del total.

Podem dir que la majoria de les entitats compleixen els criteris que ens ajuden a definir que la informació mostrada és de qualitat, i representen un 86%.

Si parlem de la idoneïtat de disposar d'un apartat propi de Transparència per mostrar les dades, hi ha un 29% de les entitats que el tenen, recurs que facilita la cerca de la informació.

De les dades pròpies de l'entitat, destaquem que hi ha un percentatge alt, del 85%, que detallen les dades bàsiques d'identificació i contacte d'una manera clara.

En canvi, si ens fixem en com les entitats expliquen la seva visió, missió i valors, aquest percentatge es redueix considerablement, fins al 56%, i les entitats que publiquen els seus projectes arriben al 67%.

Les entitats que mostren la informació sobre la seva junta directiva o l'organigrama de les persones que en formen part representen el 51% del total.

Si ens fixem en com es gestiona l'entitat, veiem que les entitats que mostren la documentació relativa als seus estatuts al web són un 35%.

Pel que fa a la informació del pressupost, només el 33% expliquen el pressupost del qual disposen.

De les entitats analitzades, destaca que la majoria de les que es troben en el bloc de Gestió Cívica i que gestionen equipaments públics no detallen el pressupost. Per contra, les entitats que més mostren el seu pressupost es troben al bloc del Consell de Ciutat.

De les entitats que tenen convenis amb l'Ajuntament, només el 27% el tenen publicat.

Si parlem de les entitats que tenen publicada la seva memòria, trobem que només el 36% publiquen la del 2019 i la dels dos darrers anys.

Centrant-nos en les accions programades, el 65% de les entitats informen amb regularitat de les activitats que duen a terme, a mode d'agenda, o publiquen notícies relacionades amb les activitats de l'entitat.

Cal destacar que 8 entitats informen només sobre les activitats que tenen relació amb l'equipament o servei que gestionen. D'aquestes 8 entitats, coincideix que 7 utilitzen el web de l'equipament com a propi; per tant, això pot causar una confusió entre el projecte de l'entitat i el projecte de l'equipament.

En relació amb la difusió sobre la participació a l'entitat, detectem que només en el 44% de les entitats s'informa sobre com associar-se, o en el cas de la participació com a persona voluntària, es fa en el 37% de les entitats.

El 21% de les entitats informen sobre la convocatòria de les assemblees que duen a terme, enfront d'un 75% que no ho fan. En aquestes darreres, detectem que no hi ha cap informació referida a les convocatòries, actes o notícies de les trobades entre els socis.

Més enllà dels espais formals d'assemblees, no trobem altres espais de participació on es prenguin decisions al voltant de la gestió de l'entitat.

Cal destacar que les entitats que fan ús del web de l'equipament que gestionen, en alguns casos, expliquen el model de governança del qual es doten per al projecte de l'equipament. No obstant això, no fan referència als espais de participació de l'entitat gestora.

REFLEXIONS I CONCLUSIONS

Reservem aquest apartat final per compartir algunes reflexions al voltant de la transparència a les entitats. No es tracta d'emetre judicis de valor sobre la voluntat de les entitats de ser més o menys transparents; més aviat l'objectiu d'aquest darrer apartat és posar en relleu alguns debats que, a la llum de les dades obtingudes en aquest estudi, ens semblen pertinents.

Una de les qüestions que posem sobre la taula en relació amb els canals de comunicació de les entitats és que ens hem fixat en com han fet servir el web, Facebook o blog, adoptant la metodologia emprada per la guia de la UAB al 2014. En canvi, no hem tingut en compte l'ús que fan aquestes entitats d'altres xarxes socials com ara Twitter, Instagram o Telegram.

Som molt conscients que, en aquests darrers 5 anys, l'ús de les xarxes socials ha estat cabdal també en el món associatiu; a més de ser un recurs molt potent de comunicació, caldria considerar-les també un element clau per impulsar la transparència en les entitats.

La ciutadania ens hem acostumat a rebre notícies, agenda, convocatòries, activitats i campanyes —que volen afavorir la nostra participació— a través de les xarxes socials. És evident que no tota la informació que una entitat publica a una pàgina web pot estar continguda en un compte de xarxa social, però sí que pot facilitar, complementar i reforçar la voluntat de transparència a les entitats.

I si comencem a parlar del canal d'informació que fan servir les entitats, no podem passar per alt que hi hagi un 13% de les entitats de la mostra que no tenen cap canal d'informació (ni web, ni blog ni Facebook).

És evident que aquesta dada col·loca aquestes entitats en una feble posició de sortida en relació amb la millora de la qualitat de la transparència. Aquí, la reflexió continua girant al voltant de quins han de ser els canals òptims per informar la ciutadania.

Una de les qüestions que observem és que per a les entitats és relativament fàcil, en general, complir els barems de transparència pel que fa a la publicació de les dades bàsiques, de contacte, de crear un espai d'informació tipus web, amb la informació de les activitats o dels projectes que realitzen.

Es detecta, però, més dificultat a l'hora de poder comprometre's a explicar de manera clara com s'organitza l'entitat, reflectint l'organigrama o la composició de la junta directiva, per exemple.

I si ens endinsem en aspectes com ara la publicació dels estatuts, o les diferents fonts de finançament, veiem que es redueix el nombre d'entitats que ho fan de manera sistemàtica i actualitzant la informació.

Aquestes dades dibuixen per si mateixes un itinerari de millora pel que fa a la transparència: primer, tenir un canal (moltes); després, fer-lo servir perquè es conegui el que fan (moltes, també); després, perquè es conegui qui som (ja no tantes), i, finalment, per explicar com ens financem (només unes poques).

Podria semblar que la transparència és una mena de “preu a pagar”, quelcom que estem “obligats a fer”, i que sovint veiem com una “amença”. Però no és aquesta l'única mirada possible. De fet, pensem si no és la pitjor manera de plantejar-s'ho. La transparència pot representar molt més una oportunitat que una amenaça: les entitats més transparents transmeten valors atractius per a la

ciutadania, tenen menys dificultat per aconseguir compromís per part dels seus socis i sòcies i estan més ben posicionades per accedir a recursos públics.

Crida l'atenció que, del total d'entitats estudiades, hi ha gairebé un 70% que tenen l'obligació de complir la Llei de transparència; un 10% no estan obligades, i cal esmentar que prop d'un 20% no mostren les dades per saber si estan obligades o no.

Aquesta dada és prou significativa, i com a Administració local ens suposa un repte per oferir oportunitats o recursos tècnics perquè aquestes entitats puguin arribar a les fites que es marquin en el valor de la transparència.

En aquest sentit, cobra especial importància l'eina de la plataforma Decidim, que pot incidir especialment en els processos de participació ciutadana en les entitats, on hem vist que hi ha un nivell més baix en la comunicació dels continguts.

Si ens fixem en les entitats que utilitzen el Portal de Transparència de la Generalitat per publicar-hi les dades, només arriben a un 5% de les que en tenen l'obligació. I si sortim d'aquesta dada, fem una lectura positiva i veiem que hi ha un nombre més alt d'entitats, un 29%, que es creen el seu apartat de transparència a la pròpia web.

Amb la informació obtinguda podríem considerar certs escenaris de treball:

Entitats que valoren el criteri de la transparència, però no han arribat a incorporar-lo: hi ha entitats més centrades en el seu projecte associatiu, però amb pocs recursos o menys capacitat "alimentadora" d'informació actualitzada per mostrar a la ciutadania?

Entitats que valoren el criteri de la transparència, tenen prou recursos, però manifesten mancances per incorporar-lo: hi ha entitats que, tot i disposar de recursos tècnics, no prioritzen la transparència com a valor principal en la seva gestió?

Entitats que confonen el projecte propi de l'entitat amb el projecte de l'equipament que gestionen: quin tractament requereixen? Els podem donar suport? Fins on?

Quins suports ha de facilitar l'Ajuntament: Quin paper tenim des del Departament d'Associacionisme en l'impuls de la transparència en les entitats? Quin paper hi té el fitxer general d'entitats de l'Ajuntament? Es podria incorporar la transparència de les entitats en el fitxer general d'entitats de l'Ajuntament?

Gestió cívica (l·listat a març del 2019)

1. FED. CASC ANTIC PER LA GESTIÓ COMUNITÀRIA
2. AVV FONT DE LA GUATLLA - MAGÒRIA
3. UNIÓ D'ENTITATS DE LA MARINA. **Gestió cívica, subvencions pluriennals, PPDC i Consell de Ciutat**
4. COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLE-SEC. **Gestió cívica i Consell de Ciutat**
5. SECRETARIAT D'ENTITATS DE SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA. **Gestió cívica i Consell de Ciutat**
6. COORDINADORA D'ENTITATS PER LA LLEIALTAT SANTSENCA
7. AVV LA VINYA
8. AVV CAN CLOS / en procés de definició
9. AVV SANT CRISTÒFOL
10. ASSOCIACIÓ CULTURAL CASA ORLANDAI
11. FEDERACIÓ D'ENTITATS CALÀBRIA 66. **No analitzada, està al portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya.**
12. ASS. XARXA DOS DEU MILLORA BARRI SAGRADA FAMÍLIA
13. AVV DE LA MERCÈ
14. ASSOC. CULT. TRADICIÓ MUSICAL TRAM
15. COORDINADORA DE COLLES DE CULTURA DE GRÀCIA
16. ASSOCIACIÓ D'ENTITATS CARDENER
17. TALLER D'HISTÒRIA DE GRACIA CENTRE
18. SOCIETAT CATALANA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
19. ASSOCIACIÓ CASAL DE LA FONT D'EN FARGUES
20. CONSELL DE LA JOVENTUT D'HORTA-GUINARDÓ
21. SANT GENÍS - PENITENTS CLUB DEPORTIVO
22. CULTURAL DEPORTIVA CARMELO
23. PLATAFORMA D'ENTITATS DE LES ROQUETES. **Gestió cívica i PPDC**
24. ASSOC. SOCIOCULTURAL LA COSA NOSTRA
25. TURÓ ACCIÓ SOCIOCULTURAL (TASC)
26. LA PROSPERITAT CULTURA EN ACCIÓ 2
27. BIDÓ DE NOU BARRIS
28. ASSOC. JUVENIL SOCIOCULTURAL PROSPERITAT
29. ASSOC. JUVENIL SOCIOCULTURAL ROKET PROJECT
30. FEDERACIÓ TRANSFORMA PORTA
31. ASSOCIACIÓ SOCIOCULTURAL DE PORTA-SÓLLER
32. LA MASIA DE LA GUINEUETA, ASS. DE LLEURE
33. SECCIÓ ESPORTIVA SANTA EULÀLIA (SESE)
34. RACING VALLBONA CF
35. CCD TURÓ DE LA PEIRA
36. ALZAMORA CF
37. EE GUINEUETA
38. CE CANYELLES
39. L' HARMONIA, COORDINADORA D'ASSOCIACIONS
40. AVV SANT ANDREU SUD
41. FEDERACIÓ TORRE DE LA SAGRERA
42. AVV CONGRÉS INDIANS

- 43. FEDERACIÓ D'ENTITATS DEL CLOT - CAMP DE L'ARPA. **Gestió cívica i Consell de Ciutat**
- 44. ACR LA PALMERA
- 45. ACR LA PAU
- 46. ACS BAC DE RODA
- 47. AVV DIAGONAL-MAR
- 48. ASSOC. ENXARXA. PLA COMUNITARI BESÒS-MARESME. **Gestió cívica i PPDC**
- 49. AVV LA VERNEDA ALTA
- 50. COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLENOU
- 51. AVV DE LA VILA OLÍMPICA
- 52. ASSOC. COORD. ENTITATS JUVENILS POBLENOU - LA XEMENEIA
- 53. TAULA EIX PERE IV
- 54. LA TRACA
- 55. ASSOC. DE LA IMATGERIA FESTIVA DEL POBLENOU
- 56. CONSELL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA (CAB). **Gestió cívica, convenis i Consell de Ciutat**
- 57. CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA. **Gestió Cívica, convenis i Consell de Ciutat**
- 58. ASSOC. PROFESSIONALS DE CIRC DE CATALUNYA (APCC)
- 59. PLATAFORMA D'ENTITATS LGTBI DE CATALUNYA.

Convenis

- 60. FAVB. **Convenis i Consell de Ciutat**
- 61. FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL (FCVS). **Convenis i subvencions pluriennals. No analitzada, està al portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya.**

Subvencions pluriennals

- 62. ALBA SUD INVESTIGACIÓ I COMUNICACIÓ
- 63. AMPA ESCOLA CAL MAIOL
- 64. ARTIBARRI
- 65. AVV DE SARRIÀ
- 66. ASSOC. NEXES INTERCULTURALS DE JOVES
- 67. ASSOC. CATALANA D'INTEGRACIÓ I DESENVOLUPAMENT HUMÀ
- 68. ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU. **No analitzada, està al portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya**
- 69. ASSOCIACIÓ COMUNITÀRIA VERDUM
- 70. ASSOCIACIÓ COOPERASEC
- 71. COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT
- 72. COORDINADORA SÍNDROME DE DOWN CATALUNYA
- 73. FED. CATALANA ENTITATS SALUT MENTAL
- 74. FED. ASSOC. PARES ALUMNES CATALUNYA. **Subvencions pluriennals i Consell de Ciutat**
- 75. FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA. **Subvencions pluriennals i Consell de Ciutat**
- 76. FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA COMTAL
- 77. HUACAL ONG
- 78. METGES DEL MÓN
- 79. TELEESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA
- 80. TOT RAVAL FUNDACIÓ PRIVADA.

PPDC

81. ASSOC. ASSOCIACIÓ DE PERSONES PARTICIPANTS ÀGORA
82. AVV POBLENOU
83. ASSOCIACIÓ BARCELONETA ALERTA
84. ASSOCIACIÓ CARMEL AMUNT
85. AVV SAGRADA FAMÍLIA
86. ASSOCIACIÓ LA MIRANDA.

Consell de Ciutat

87. FEDERACIÓ ORGANITZACIONS PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL
88. FEDERACIÓN DE CASAS REGIONALES Y ENTIDADES CULTURALES EN CATALUÑA (FECARECAT)
89. ASSOCIACIÓ DEL CONSELL DE CENT
90. FUNDACIÓ BARCELONA COMERÇ
91. FEDELATINA
92. ASSOCIACIÓ A-DINTRE
93. ENTITATS DE DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL DE CATALUNYA (DINCAT). **No analitzada, està al portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya.**
94. FEDERACIÓ DE COLLES DE SANT MEDIR
95. TAULA D'ENTITATS DE SARRIÀ
96. CASAL D'INFANTS DEL RAVAL
97. FEDERACIÓ D'ORGANITZACIONS CATALANES DE GENT GRAN, DONES I FAMÍLIA (FOCAGG)
98. ASSOCIACIÓ BENESTAR I DESENVOLUPAMENT (ABD)
99. FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA
100. ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMERCIANTS DEL RACÓ DE LES CORTS
101. ASSOCIACIÓ PRO PERSONES AMB PARÀLISI CEREBRAL ESCLAT
102. ECOLOGISTES EN ACCIÓ DE CATALUNYA
103. ASSOCIACIÓ MUSICOCULTURAL MAS GUINARDÓ
104. BARCELONA OBERTA
105. EIX COMERCIAL DEL RAVAL
106. ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS DEL MERCAT DE LES CORTS
107. AVV EL COLL - VALLCARCA
108. COORDINADORA D'ENTITATS D'HORTA
109. COORDINADORA D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS I ENTITATS DE NOU BARRIS
110. ASSOCIACIÓ DE DEFENSA DELS DRETS DELS ANIMALS (ADDA)
111. ENTITATS D'ACCIÓ SOCIAL (ECAS)
112. ASSOCIACIÓ PER A LA PROMOCIÓ DEL TRANSPORT PÚBLIC

